

Dodjela počasnog doktorata uzoritom gospodinu kardinalu Zenonu Grocholewskom, prefektu Kongregacije za katolički odgoj

Primljeno: svibanj 2007.

Sveučilište podjeljuje počasni doktorat znanosti istaknutim znanstvenicima i javnim djelatnicima, državljanima Republike Hrvatske i stranim državljanima, za izniman doprinos u znanosti, nastavi ili javnom životu Republike Hrvatske. Prijedlog za pokretanje postupka dodjele počasnog doktorata Senatu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (u daljnjem tekstu: Senat) podnose najmanje tri stručna vijeća znanstveno-nastavnih sastavnica.

Prijedlog može podnijeti i najmanje pet članova Senata. Prijedlog za dodjelu počasnog doktorata sadrži životopis predloženika te opis znanstvenog i javnog doprinosa predloženika, na čemu se temelji prijedlog. O prijedlogu za dodjeljivanje počasnog doktorata raspravlja Senat i imenuje Povjerenstvo za ocjenu prijedloga.

Povjerenstvo čine najistaknutiji nastavnici i znanstvenici u najvišim znanstveno-nastavnim i znanstvenim zvanjima. Sastoji se od najmanje pet članova. Povjerenstvo podnosi izvješće Senatu o ocjeni prijedloga za podjeljivanje počasnog doktorata. Izvješće sadrži životopis, opis znanstvenog, nastavnog i javnog rada predloženika te ocjenu iznimnog doprinosa predloženika u znanosti, nastavi ili javnom životu Republike Hrvatske

Pod iznimnim doprinosom smatraju se vrhunski nastavni, znanstveni i javni doprinosi domaćih ili stranih nastavnika, znanstvenika ili javnih djelatnika. Senat razmatra izvješće Povjerenstva s ocjenom prijedloga za dodjelu poča-

snog doktorata, a nakon provedene rasprave donosi odluku. Na temelju odluke Senata o dodjeli počasnog doktorata rektor promovira predloženika u počasnog doktora Sveučilišta.

1. Tijek postupka

Na temelju članka 180. stavka 2. Statuta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, pročišćeni tekst, i u skladu s točkom 3. Odluke o ustroju Povjerenstva za poslijediplomske studije, doktorate i počasne doktorate znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, pet članova Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku: prof. dr. sc. Nikola Dogan, izvanredni profesor i dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu, prof. dr. sc. Ana Pintarić, redovita profesorica i dekanica Filozofskog fakulteta u Osijeku, prof. dr. sc. Vladimir Ljubanović, redoviti profesor i dekan Pravnog fakulteta u Osijeku, prof. dr. sc. Željko Turkalj, redoviti profesor i dekan Ekonomskog fakulteta u Osijeku i prof. dr. sc. Anđelka Peko, izvanredna profesorica i dekanica Učiteljskog fakulteta u Osijeku, uputili su 9. siječnja 2007. godine Povjerenstvu za poslijediplomske studije, doktorate i počasne doktorate znanosti prijedlog za pokretanje postupka dodjele počasnog doktorata znanosti uzoritom gospodinu kardinalu Zenonu Grocholewskom, prefektu Kongregacije za katolički odgoj. Povjerenstvo za poslijediplomske studije, doktorate i počasne doktorate znanosti razmatralo je 16. siječnja 2007. godine prijedlog petorice članova Senata i obrazloženja prijedloga za dodjelu počasnog doktorata znanosti uzoritom gospodinu kardinalu Zenonu Grocholewskom, prefektu Kongregacije za katolički odgoj.

Na temelju obrazloženja prijedloga i uvidom u priloženu dokumentaciju Povjerenstvo za poslijediplomske studije, doktorate i počasne doktorate znanosti utvrdilo je da predloženi, uzoriti gospodin kardinal Zenon Grocholewski, ispunjava uvjete sukladno Statutu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku – pročišćeni tekst za pokretanje postupka dodjele počasnog doktorata znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Povjerenstvo za poslijediplomske studije, doktorate i počasne doktorate znanosti uputilo je 16. siječnja 2007. godine Senatu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prijedlog za pokretanje postupka dodjele počasnog doktorata znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku uzoritom gospodinu kardinalu Zenonu Grocholewskom, prefektu Kongregacije za katolički odgoj, zbog iznimnog doprinosa u razvoju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i, posebice, u postupku

osnivanja Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, kojim je do prinio razvoju nastavne i znanstvene sveučilišne djelatnosti u znanstvenom području humanističkih znanosti, u znanstvenom polju teologije.

Na temelju Izvješća i prijedloga Povjerenstva za poslijediplomske studije, doktorate i počasne doktorate znanosti Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku je na 4. sjednici u akademskoj 2006./2007. godini, održanoj 30. siječnja 2007. godine, u skladu s odredbama članka 180. Statuta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku – pročišćeni tekst – pokrenuo postupak dodjele počasnog doktorata uzoritom gospodinu kardinalu Zenonu Grocholewskom, prefektu Kongregacije za katolički odgoj. Na istoj sjednici Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, na temelju odredbe članka 180. Statuta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku – pročišćeni tekst – imenovao je Povjerenstvo za ocjenu prijedloga o dodjeli počasnoga doktorata znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku uzoritom gospodinu kardinalu Zenonu Grocholewskom, u sastavu:

Predsjednik

- Prof. dr. sc. **Dražen Barković**, prorektor za znanost i tehnologije i redoviti profesor Ekonomskog fakulteta u Osijeku

Članovi

- Prof. dr. sc. **Pero Aračić**, prodekan i redoviti profesor Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu
- Prof. dr. sc. **Nikola Škalabrin**, redoviti profesor Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu
- Prof. dr. sc. **Ljiljana Kolenić**, redovita profesorica Filozofskog fakulteta u Osijeku
- Prof. dr. sc. **Zvonimir Lauc**, prodekan i redoviti profesor Pravnog fakulteta u Osijeku

U skladu s točkom II. Odluke Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku od 30. siječnja 2007. godine, i na temelju odredaba članka 181. Statuta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku – pročišćeni tekst – Povjerenstvo za ocjenu prijedloga o dodjeli počasnoga doktorata znanosti uzoritom gospodinu kardinalu Zenonu Grocholewskom, prefektu Kongregacije za

katolički odgoj, podnijelo je izvješće 19. veljače 2007. godine Senatu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

2. Izvješće

**o ocjeni prijedloga
za dodjelu počasnog doktorata znanosti
Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
uzoritom gospodinu kardinalu Zenonu Grocholewskom,
prefektu Kongregacije za katolički odgoj**

Životopis uzoritoga gospodina kardinala Zenona Grocholewskog, prefekta Kongregacije za katolički odgoj

Kardinal Zenon Grocholewski rođen je 11. listopada 1939. godine u mjestu Bródki u Poljskoj, nadbiskupija Poznań, od roditelja Stanislava i Josefine Stawińskiej. Filozofsko-teološke studije završava u Nadbiskupskom sjemeništu u Poznańu. Za svećenika je zaređen 27. svibnja 1963. godine. Tri godine boravi u župi Krista Kralja u Poznańu. Na Papinskom sveučilištu Gregorijana u Rimu 1966. pohađa studij kanonskog prava, stekavši diplomu 1968. godine. Godine 1972. doktorira na kanonskom pravu. Za diplomu i doktorat nagrađen je zlatnom medaljom. Naime, na Papinskom sveučilištu Gregorijana postoji običaj da na svakom fakultetu, prilikom stjecanja akademskih titula, između studenata koji su dobili maksimalne ocjene (*summa cum laude*), jedan bude nagrađen zlatnom medaljom. Disertacija je objavljena: *De exclusione indissolubilitatis ex consensu matrimoniali eiusque probatione* (izd. M.D. Auria, Napulj, 1973.)

Trogodišnjim obrazovanjem pri rimskoj Svetoj roti stječe diplomu odvjetnika rimske Rote. Tijekom rimskih studija pohađao je jezične tečajeve u Njemačkoj i Francuskoj te se bavio pastoralnom aktivnošću u različitim župama u Njemačkoj i Italiji. U vremenu od listopada 1972. do 15. studenoga 1999. godine obavlja različite dužnosti u Vrhovnom sudu Apostolske signature: 1972. – 1977. godine bilježnik; 1977. – 1982. kancelar; 1982. – 1998. tajnik; od 5. listopada 1998. do 15. studenoga 1999. prefekt.

Dana 6. prosinca 1977. godine imenovan je kapelanom Njegove Svetosti. Dana 6. siječnja 1983. godine papa Ivan Pavao II. redi ga za biskupa. Dana 16. prosinca 1991. godine dodijeljen mu je naslov nadbiskupa. Papa Ivan Pavao II.

imenuje ga 15. studenoga 1999. godine prefektom Kongregacije za katolički odgoj. Po toj službi, ipso facto, postaje veliki kancelar Papinskog sveučilišta Gregoriana, Papinskog biblijskog instituta, Papinskog instituta crkvene glazbe, Papinskog instituta kršćanske arheologije, Papinskog instituta arapskih i islamičkih studija, patron Papinskog visokog instituta za latinitet ili Fakulteta kršćanskoga i klasičnog pisma (na Papinskom salezijanskom sveučilištu).

Osim toga, bio je predsjednikom Papinske ustanove za svećenička zvanja, predsjednikom Stalne interdikasterijalne komisije za obuku kandidata za svete redove, predsjednik Stalne interdikasterijalne komisije za ravnomjeran raspored svećenika u svijetu. Tijekom godina obavljao je različite funkcije u Rimskoj kuriji, kao i u sveučilišnom svijetu. Godine 1982. bio je članom sedmočlane Komisije, koja je s Papom proučavala nacrt novog Zakonika kanonskoga prava; tijekom 1983.-1985. godine bio je i članom Komisije za reformu Rimske kurije; tijekom 1983.-1998. godine bio je članom Disciplinarne komisije Rimske kurije; od 1988. do 1999. godine predsjednikom Komisije za odvjetnike Svete Stolice te one pri Rimskoj kuriji. Dana 7. lipnja 1998. godine, kao poseban Papin izaslanik, u njegovo je ime posvetio prvu katoličku crkvu u Alma Ati, u Kazahstanu. Od 5. listopada 1998. do 15. studenoga 1999. godine bio je predsjednikom Prizivnoga suda Grada Vatikana.

Opis znanstvenoga, nastavnoga i javnog rada uzoritoga gospodina kardinala Zenona Grocholewskog, prefekta Kongregacije za katolički odgoj

Na Fakultetu kanonskog prava Papinskog sveučilišta Gregorijana u Rimu od 1974. do 1999. drži specijalne kolegije ženidbenoga i postupničkoga kanonskog prava. Tu je prošao i izbore u znanstvena zvanja docenta, izvanrednoga i redovitoga profesora. Na Papinskom sveučilištu Lateran, u Rimu, od 1980. do 1984. godine predaje administrativno kanonsko pravo. Od 1986. do 1998. godine radi kao profesor Studija rimske Rote, gdje također predaje administrativno kanonsko pravo. Vezano za njegovu sveučilišnu aktivnost, tijekom razdoblja od 1974.-1982. godine, surađivao je s prof. Ignacijem Gordonom na Papinskom sveučilištu Gregorijana, na organizaciji međunarodnih tečajeva pod nazivom *Cursus renovationis canonicae pro iudicibus*. Vodio je konferencije i susrete na nacionalnim i međunarodnim kongresima i skupovima u različitim obrazovnim centrima mnogih zemalja: Italija, Poljska, Francuska, Njemačka, Slovačka,

Češka, Mađarska, Austrija, Španjolska, Švicarska, Malta, Hrvatska, Kanada, Sjedinjene Američke Države, Brazil, Argentina, Rusija, Bjelorusija.

Objavio je sljedeće knjige: *De exclusione indissolubilitatis ex consensu matrimoniali eiusque probatione*, izdavač M. D'Auria, Napulj, 1973., 200 str; *Documenta recentiora circa rem matrimonialem et processualem*, svezak I (zajedno s I. Gordon), Rim, 1977.; svezak II, Rim, 1980.; *Študie z procesného kanonického práva, Spišská Kapitula* (Slovačka), 1995., 244 str.; *Filozofia prawa w nauczaniu Jana Pawła II*, Poznań, 1996.; *Postup pri preloženi a odvolani farára*, Bratislava; *Tanulmányok az egyházi hazasságés perjogról*, Budimpešta, 2000. Koautor je mnogih drugih knjiga. Osim toga, objavio je (zajedno s V. Carcel) *Dilexit iustitiam. Studia in honorem Aurelii Card. Sabbatani*, Vatikan, 1984., 638 str.

Napisao je mnoštvo članaka u publikacijama kongresa ili skupova, kao i u različitim zbornicima, te recenzija u specijaliziranim časopisima. Sveukupno, njegova bibliografija – što pisana, što prevedena na dvanaest jezika (latinski, poljski, talijanski, njemački, francuski, engleski, slovački, španjolski, portugalski, češki, mađarski, ruski, nizozemski i malteški), uključujući recenzije i članke popularnog i pastoralnog karaktera te računajući dva ili više izdanja istoga članka kao dvije ili više publikacija – prelazi 550 publikacija. Pripada redakcijama različitih časopisa kanonskog prava; član je mnogobrojnih znanstvenih kanonskih udruženja.

Postulator je kauze za kanonizaciju Edmunda Bojanowskog, kojeg je papa Ivan Pavao II. proglasio svetim u Varšavi 13. lipnja 1999. godine, te sestre Sancia (Ivana) Szymkowiak. Primio je brojne počasne titule te nagrade, od kojih navodimo neke. Počasni je građanin američkih gradova Trentona i Princetona, u New Jerseyju, talijanskog grada Agropolija te slovačkoga grada Levoéa. Godine 1998. poljske mu vlasti dodjeljuju medalju *Polonia semper fidelis* za njegove zasluge u poljskoj biografistici. Dana 8. lipnja 2000. godine primio je od Ministarstva obrazovanja u Slovačkoj »Veliku Medalju svetog Gorazda« za zasluge u promicanju znanosti u Slovačkoj i o Slovačkoj. Dana 16. veljače 2004. Vlada Čilea dodjeljuje mu Veliki križ reda zasluga za Čile. Odlikovanje za posebne zasluge »Veliki križ« dodjeljuje mu država Njemačka 23. veljače 2005. U Bogoti, Columbija, dodjeljuju mu dva odlikovanja, i to 27. svibnja 2005. na Akademiji za književnost i znanost naslov »Veliki križ«, a 28. svibnja isto odlikovanje dodjeljuje mu Sveučilišna zaklada sv. Martin.

O značaju osobe kardinala Zenona Grocholewskoga svjedoči i činjenica dodjele devet doktorata *honoris causa*. U Poljskoj je primio tri, i to od Akademije za katoličku teologiju u Varšavi (1998.), Katoličkog sveučilišta u Lublinu (1999.) i Sveučilišta Adam Miskiewicz u Poznau. Dana 8. veljače 2001. godine primio je doktorat *honoris causa* za teologiju na njemačkom Sveučilištu u Passau; 21. lipnja 2001. na Sveučilištu Glasgow u Škotskoj; 12. rujna 2002. na Sveučilištu Kommenijana u Bratislavi u Slovačkoj; 4. studenoga 2002. na Papinskom katoličkom sveučilištu Santa Maria de los Buenos Aires u Argentini; 27. veljače 2003. na Katoličkom sveučilištu Fu-Jen u Taipei, u Taiwanu; 13. lipnja 2006. Sveučilište u Bukureštu, Rumunjska.

Papa Ivan Pavao II. imenovao ga je na konzistoriju kardinala, dana 21. veljače 2001. godine, Kardinalom đakonom crkve Sv. Nikole u zatvoru. Član je Kongregacije za nauk vjere; Kongregacije za biskupe, Kongregacije za sakramente i bogoštovlje, Vrhovnog suda Apostolske signature, Papinskog Savjeta za zakonodavne tekstove, Specijalnog savjeta Biskupske sinode za Oceaniju.

Ocjena iznimnog doprinosa uzoritoga gospodina kardinala Zenona Grocholewskog, prefekta Kongregacije za katolički odgoj

Kardinal Zenon Grocholewski ugledan je znanstvenik, posebno u području kanonskoga prava, a unutar njega ženidbenog i postupničkog. Napose je važan njegov doprinos u pripravi i izradbi novog Zakonika kanonskoga prava Katoličke Crkve iz 1983. godine. U Rimskoj kuriji obnašao je različite funkcije, pri čemu posebno treba naglasiti da je bio član Komisije za novi Zakonik kanonskoga prava, proglašen 25. siječnja 1983., i član Komisije za reformu Rimske kurije, koja je reformirana Apostolskom konstitucijom o Rimskoj kuriji »Dobri Pastir«, koja je proglašena 28. lipnja 1988. godine. Neposredno prije proglašenja Zakonika kanonskoga prava papa Ivan Pavao II. želio je osobno provjeriti cijeli novi Zakonik uz pomoć osmorice stručnjaka, među kojima je bio i Zenon Grocholewski. To je nedvojbeni znak velikog povjerenja koje je uživao kao kanonist, zbog svoje iznimne stručnosti i bogatoga znanja.

Napokon, kao prefekt Kongregacije za katolički odgoj, pokazao je pronicavost u prosudbi razvojnog procesa i napretka filozofsko-teološkog studija s njegovom infrastrukturom, s bogatstvom knjižnog fonda, knjižničnih i studijskih prostora te profesorskoga kadra, makar se radilo o maloj i udaljenoj sredini kao što je Đakovo. Također je pokazao pronicavost strateškoga karaktera s ob-

zirom na geografski položaj novoga bogoslovnog fakulteta i njegovu već postojeću, a posebno naglašenu buduću ekumensku i dijalošku ulogu i obvezu. Isto tako, valja reći da je pokazao i svu osjetljivost povijesnog trenutka i položaja tranzicijske Hrvatske, posebno istočne Hrvatske, i pratio, upravljao i savjetovao u postupku osnivanja Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu i vizionarski preporučio ulazak novog fakulteta u Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera. Time je u mlado sveučilište ucijepio najstariju visokoškolsku instituciju istočne Hrvatske, koja neprekinuto radi od 1806. godine. Ujedno, treba uvidjeti upravo tu njegovu snažnu upravljenost prema potrebi da visoko crkveno školstvo, tj. katolički bogoslovni fakulteti, sa svojim filozofsko-teološkim disciplinama sudjeluju u životu i radu državnih i javnih sveučilišta i budu otvoreni za dijalog sa svim znanostima i pridonose etičnosti u znanstvenom traženju i propitivanju. Kardinal Grocholewski tu je upravljenost pokazao u ovom primjeru, ali ne samo u njemu.

Na koncu, valja uočiti iznimno kratko vremensko razdoblje koje je bilo potrebno da naša Teologija u Đakovu bude uzdignuta na rang fakulteta, što je nedvojbeno zasluga velikog razumijevanja prilika na ovim našim prostorima od strane kardinala Grocholewskog.

Ocjena prijedloga Povjerenstva za dodjelu počasnoga doktorata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera uzoritom gospodinu kardinalu Zenonu Grocholewskom, prefektu Kongregacije za katolički odgoj

Kardinal Grocholewski posvetio je svoj doktorski rad: »Ecclesiae maxime amabili humile imperfectumque quidem sed ex corde donum«. Naše Sveučilište podjeljuje kardinalu Grocholewskom doktorat '*honoris causa*', potpuno svjesno da je to ponizan i nesavršeni dar, ali koji proizlazi iz širokog slavanskog srca. Uzoriti gospodin kardinal Zenon Grocholewski, prefekt Kongregacije za katolički odgoj, dao je izniman doprinos razvoju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, posebice u postupku osnivanja Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, kojim je pridonio razvoju nastavne i znanstvene sveučilišne djelatnosti u znanstvenome području humanističkih znanosti, u znanstvenome polju teologije.

Temeljem analize cjelokupne djelatnosti, Povjerenstvo predlaže Senatu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku da uzoritom gospodinu kardinalu Zenonu Grocholewskom, prefektu Kongregacije za katolički odgoj, podijeli počasni doktorat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, na 5. sjednici u akademskoj 2006./2007. godini, održanoj 5. ožujka 2007. godine, na temelju ocjene prijedloga Povjerenstva za ocjenu prijedloga za dodjelu počasnog doktorata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, i u skladu s odredbom članka 58. stavka 1. podstavka 6. i članka 185. Statuta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku jednoglasno je donio

ODLUKU

o dodjeli počasnog doktrata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Uzoritom gospodinu kardinalu ZENONU GROCHOLEWSKOM, prefektu Kongregacije za katolički odgoj

Dodjeljuje se počasni doktorat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku uzoritom gospodinu kardinalu Zenonu Grocholewskom, prefektu Kongregacije za katolički odgoj zbog iznimnoga doprinosa razvoju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, posebice u postupku osnivanja Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, kojim je do prinio razvoju nastavne i znanstvene sveučilišne djelatnosti u znanstvenome području humanističkih znanosti, u znanstvenom polju teologije.

3. Svečana sjednica Senata

Povodom proslave trideset i druge akademske godine Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i tristote obljetnice visokog školstva u Osijeku i Dana Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, u srijedu, 23. svibnja 2007. u Središnjoj biskupijskoj i fakultetskoj knjižnici u Đakovu održana je Svečana sjednica Senata tijekom koje je dr. Gordana Kralik, rektorica Sveučilišta promovirala kardinala Zenona Grocholewskog, prefekta Kongregacije za katolički odgoj počasnim doktorom Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku »zbog iznimnog doprinosa u razvoju Sveučilišta i posebice u postupku osnivanja Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Sveučilišta J. J. Strossmayera u

Osijeku, kojim je pridonio razvoju nastavne i znanstvene sveučilišne djelatnosti u znanstvenom području humanističkih znanosti, u znanstvenom polju teologija.« Odluku o dodjeli počasnog doktorata znanosti Sveučilišta J. J. Strossmayera kardinalu Grocholewskom donio je Senat Sveučilišta na sjednici održanoj 5. ožujka 2007.

Naime, prije nepune dvije godine odlukom Kongregacije za katolički odgoj i Ministarstva znanosti prosvjete i športa te Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku Teologija u Đakovu uzdignuta je na stupanj bogoslovnog fakulteta u sastavu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. Nakon čina uzdignuća svečano je taj događaj proslavljen u Središnjoj biskupijskoj i fakultetskoj knjižnici 4. studenoga 2005., prigodom prvog obilježavanja Dana Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu. Niz osoba zaslužno je za taj čin, a prije svega kardinal Grocholewski i rektorica dr. Kralik. Kardinal je bio osoba koja je shvatila i prihvatila molbu za uzdignućem i ubrzala proces.

Nakon himne i odavanja počasti palim braniteljima i žrtvama Domovinskog rata i nastavnicima i studentima Sveučilišta u Osijeku koji su položili svoje živote u obrani Hrvatske, rektorica dr. Kralik održala je pozdravnu riječ i uvodni govor. U akademskoj godini 2006./2007. osječku akademsku zajednicu čini 19643 člana, od toga 750 znanstvenika, nastavnika i suradnika, a 156 znanstvenih novaka osposobljava se za znanstveni rad. Na osječkom Sveučilištu studira 18096 studenta. Na znanstveno-nastavnim sastavnicama zaposleno je 433 stručnog, administrativnog tehničkog i pomoćnog osoblja, a u sveučilišnim infrastrukturnim ustanovama radi 208 zaposlenika. U istoj akademskoj godini Sveučilište u svom sastavu ima 16 znanstveno-nastavnih sastavnica među kojima je i Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu. »Izazovi s kojima se Sveučilište susreće jesu, prije svega, internacionalizacija, uključivanje u europsko istraživačko i obrazovno područje te povezanost sa zahtjevima gospodarskog sektora«, naglasila je, između ostalog, dr. Kralik.

U ime Rektorskog zbora hrvatskih sveučilišta Senata govorio je njegov predsjednik, prof. dr. Mateo Milković, rektor Sveučilišta u Dubrovniku. Tom je prigodom izrazio želju da svi nazočni na Svečanoj sjednici Senata pošalju snažnu poruku građanima Republike Hrvatske da je visoko obrazovanje presudno načelno, a stečeno znanje temelj poželjnoj budućnosti Hrvatske. »Držim da je i iz ove sredine potrebno na to upozoriti jer je Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku jedno od oslonaca cjelokupnog visokog obrazovanja i znanosti u na-

šoj akademskoj zajednici, pa se s posebnom pozornošću prati kakvu poruku ono šalje našem društvu.«, rekao je prof. dr. Milković. Govoreći o Bolonjskom procesu koji je zakoračio u hrvatski visokoobrazovni sustav, rekao je: »Naša je dužnost da se svi zajedno okrenemo radu u korist visokoga obrazovanja studenata i ostvarenju projekta cjeloživotnog školovanja. Poradi toga, samo snažno Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku može dati svoj veliki doprinos, a pomažući regionalni razvoj visokoga obrazovanja i znanosti u ovom dijelu Hrvatske, ovo će Sveučilište još više osnažiti vlastitu sredinu, a time i cijelu Hrvatsku.«

»Danas je prigoda da pozornost posvetimo čovjeku kome za znanstvene zasluge Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera podjeljuje doktorat *honoris causa*, uglednome predstavniku Svete Stolice i jednome od poznatijih pravnika u svijetu i cijenjenih pravnika u Vatikanu. Kardinal Grocholewski bio je visoki djelatnik, kancelar i tajnik, a na kraju prefekt Apostolske signature tj. najvišeg Tribunala Svete Stolice, a to znači vrhovnog suda koji u sebi objedinjuje funkciju crkvenog ministarstva pravde, kasacijskog tribunala te načelnog administrativnog suda«, rekao je u prigodnom govoru đakovački i srijemski biskup dr. Marin Srakić.

»Već osam godina obnaša službu Prefekta Kongregacije za katolički odgoj (tj. za sjemeništa i učilišta), svjetovnim rječnikom rečeno službu ministra znanosti i prosvjete, a ako u Vatikanu osnuju nogometnu ligu i ministra športa. On je odgovoran i za katolička i crkvena Sveučilišta i fakultete te katoličke škole u kojima se u ovom trenutku odgaja 55 milijuna učenika i studenata.

Vaša uzoritosti, Vi ste dosadašnjim svojim životom i neumornim znanstvenim radom zaslužili i više negoli počasni doktorat. Teško je nabrojiti sve službe koje ste obnašali i još uvijek obnašate, i zaduženja koja su stavljena na Vaša ramena. Teško je nabrojiti bezbrojne članke mnogih područja teološke i crkveno-pravne znanosti koje ste objavili na 12 jezika, a predavanja koja ste održali u više od dvadeset zemalja! I ovaj čin dodjele počasnog doktorata je namijenjen pravoj osobi. Hvala Vam što ste taj čin prihvatili i ujedno čestitamo«, rekao je biskup Srakić. Doktorat *honoris causa* je izvanredna akademska titula i priznanje iskustva i mjerodavnosti za jedno područje znanosti, »uzoriti je pokazao da u njegovu slučaju nije samo jedno područje, nego više njih. Uzoriti nije čuvao znanost kao zakopano blago, nego ju je širio, propagirao, to su uočile mnoge znanstvene ustanove širom svijeta, koje su ga počastile istim naslovom«, rekao je biskup Srakić.

»Trideseti dvije godine rada Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku nije dugo vrijeme, ali rezultati koji stoje iza Sveučilišta, i kvantitativni i kvalitativni, su veliki«, rekao je prof. dr. Slobodan Uzelac, državni tajnik za visoko obrazovanje Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Obraćajući se dr. Vladimiru Šeksu, predsjedniku Hrvatskog sabora i počasnom doktoru Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, rekao je: »Naponi koje hrvatska država ulaže u razvoj obrazovanja u Hrvatskoj daju rezultate, po ocjeni Ministarstva, na način koji opravdava napore«, rekao je prof. dr. Uzelac.

Dr. Vladimir Šeks, predsjednik Hrvatskog sabora i počasni doktor Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, podsjetio je kako je Hrvatski sabor svojom odlukom 1975. godine dao suglasnost na osnivanje Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. Rekao je kako su dr. Ivo Sanader, predsjednik Vlade, dr. Dragan Primorac, ministar znanosti, obrazovanja i športa i Hrvatski sabor pokrenuli postupak opravdanosti elaborata osječkog Sveučilišta II. faze izgradnje Sveučilišnoga campusa u Osijeku i ubrzanim se tempom ide na ostvarivanje materijalnih pretpostavki za tu izgradnju. »Zamašna je to investicija od 400 milijuna kuna čiji je rok realizacije pet godina čime bi se dao dodatni zamah razvitku sveučilišne zajednice u provedbi Bolonjskoga procesa, ali i onom najvažnijem - uspostavi društva znanja«, rekao je dr. Šeks. Istaknuo je i kako je razriješeno goruće pitanje osječkog Studentskog centra rekavši kako je Vladi dostavljen prijedlog o otpisu 6,8 milijuna kuna duga Studentskog centra.

Na početku svečane promocije počasnog doktora, prof. dr. Dražen Barković, prorektor za znanost i tehnologije Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku i predsjednik Povjerenstva za dodjelu počasnog doktorat i promotora, podnio je izvješće o tijeku dodjele počasnog doktorata i predstavio počasnog doktora kardinala Grocholewskog. Potom je rektorica promovirala kardinala Grocholewskog počasnim doktorom osječkoga Sveučilišta koji se upisao u Knjigu počasnih doktora Sveučilišta u Osijeku, a rektorica potom uručila diplomu.

»Zaista sam počašćen primiti doktorat *honoris causa* za znanost prestižnog Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. Ovo Sveučilište – smješteno u Slavoniji, koja je imala tegobnu povijest i bogata je prirodnim ljepotama i umjetnošću – premda je relativno mlado, značajno se uklopilo u panoramu studentskih centara u Hrvatskoj, svojim specifičnim sklopom i vrijednim znanstvenim doprinosom. Biskup J. J. Strossmayer impozantna je osoba Crkve, kulture te istaknut eksponent neovisnosti, zasigurno je za ovo Sveučilište stalna poruka

i ohrabrenje za ozbiljan i kvalificiran rad u službi voljene hrvatske nacije«, rekao je kardinal u prigodnom govoru pod nazivom »Sveučilište pred istinom«. Kardinal Grocholewski iskazao je zadovoljstvo da nedavni primitak Teološkog fakulteta pod okrilje Sveučilišta pokazuje da razdoblje komunizma nije uspjele uništiti u njemu šire poglede, otvaranje k istraživanju istine u svim njenim dimenzijama, ljubav prema slobodu misli i senzibilnost prema duhovnim vrijednostima. »Teološki fakultet, sa svoje strane, daje posebnu širinu akademskoj aktivnosti, postavljajući pitanja o značenju ljudske egzistencije i krajnjim ciljevima istraživanja i samog čovjeka«, rekao je kardinal Grocholewski.

Iznio je neka promišljanja o vitalnom problemu svakog sveučilišta, koji je istovremeno duboko na srcu onima koji vjeruju u Boga: o problemu traženja za istinom. »Po mom mišljenju, najznačajnije pitanje s kojim se sveučilište mora suočiti ostaje uvijek pitanje istine. To je pitanje od vitalne važnosti, posebno u naše vrijeme. Zapravo, velika kriza s kojom se suočavaju visoka učilišta na početku trećeg milenija, kriza je istine: kriza koncepta istine i interesa za temeljne istine ljudske egzistencije«, rekao je kardinal. Također je rekao: »Uključujući teologiju među discipline koje se na njemu studiraju i podučavaju, vaše Sveučilište pokazalo je istaknuti senzibilitet za istinu, za istinu u svim njenim dimenzijama, za integraciju istine, za dijalog između vjere i razuma. Zbog toga vam izražavam svoju radost.«

Svečanosti su nazočili: požeški biskup Antun Škvorčević, domaći pomoćni biskupi mr. Đuro Gašparović i dr. Đuro Hranić, mons. Henryk Mieczyslaw Jagodzinski, prvi tajnik apostolske nuncijature u RH i izaslanik apostolskog nuncija u RH, mons. Vjekoslav Huzjak, generalni tajnik HBK i izaslanik predsjednika HBK kardinala Josipa Bozanića, prof. dr. Krešimir Pavelić, predsjednik Nacionalnog vijeća za znanost, rektori Sveučilišta u Zagrebu, Rijeci, Splitu, Zadru, privremeni rektor Sveučilišta u Puli, novoizabrani rektor Sveučilišta u Mostaru, prorektori, dekani, privremeni dekani, dekanice i prodekani, hrvatskih sveučilišta i veleučilišta, prof. dr. Mladen Žinić, ravnatelj Instituta Ruđer Bošković u Zagrebu, dr. Josip Kovačević, ravnatelj Poljoprivrednog instituta u Osijeku, akademkinja Alisa Wertheimer-Baletić, potpredsjednica HAZU-a, župani Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije, gradonačelnik Đakova i gradonačelnica Vukovara, članovi Senata, Sveučilišnog savjeta, počasni doktori Sveučilišta, profesori emeritusi, članovi Povjerenstva za dodjelu počasnog doktorata znanosti, ravnatelji sveučilišnih ustanova, predsjedništvo i članovi Studentskog zbora, sveučilišni nastavnici, tajnici fakulteta i sveučiliš-

nih ustanova, mr. Josip Bernatović, rektor Bogoslovnog sjemeništa u Đakovu, bogoslovi, studentice i studenti KBF-a u Đakovu, redovnice, djelatnici KBF-a u Đakovu, svećenici i drugi gosti.

Sjednicu je vodio prof. dr. Drago Žagar, a glazbeni program izveo Mješoviti zbor KBF-a u Đakovu pod vodstvom mo. Vinka Sitarića i Zbor bogoslova Bogoslovnog sjemeništa u Đakovu pod vodstvom mo. Ivana Andrića.

Nakon svečane sjednice Senata kardinal Grocholewski se susreo s novinarima koji su ga zamolili za komentar Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Osječkog Sveučilišta. »Mjesto KBF-a u sastavu jednog sveučilišta nije značajno samo za sam fakultet nego i za sveučilište kao takvo jer teologija kao znanost morala bi biti izazovna u pozitivnom smislu da uđe u dijalog sa svim ostalim znanostima kao i druge znanosti u dijalog s teologijom«, rekao je kardinal.

S obzirom da se očekuje djelovanje Katoličkog sveučilišta u Zagrebu, novinare je zanimalo kolika je važnost postojanja istog u jednoj zemlji poput katoličke Hrvatske? »Vrlo sam zadovoljan što će u Hrvatskoj biti osnovano Katoličko sveučilište jer mišljenja sam da u jednoj zemlji treba biti različitih profila sveučilišta. U svijetu postoji mnoštvo Katoličkih sveučilišta, oko 1300. Postoje Katolička sveučilišta u narodima i nacijama gdje su katolici u manjini. Primjerice na Tajvanu su tri, u Bankoku dva katolička sveučilišta. I u posljednje komunističkom svijetu nastalo je dosta novih katoličkih sveučilišta, primjerice u Mađarskoj, Slovačkoj. I Slovenci traže da se osnuje katoličko sveučilište. Za vrijeme pontifikata Ivana Pavla II. osnovano je barem 250 katoličkih sveučilišta u svijetu i zato se nadam da će Katoličko sveučilište u Zagrebu ući u tu veliku obitelj katoličkih sveučilišta. Nadam se i očekujem da će Katoličko sveučilište u Zagrebu dati velik doprinos za izobrazbu intelektualaca kako u Hrvatskoj, tako i u cijelom svijetu.«

Zdenka Barišić, Snježana Kraljević